

COMUNICATO n. 3173 del 28/10/2025

Di zoologa von MUSE, Maria Vittoria Zucchelli bart zoang bazta iz auzkhent von prodjèkt ACT4BEES un in bichtege ruòl von insèkte boda ummartrang in pòllen. Bar vennenaz an vraità atz 31 von bimmat di achte abas in Kulturinstitut.

In Kultùrinstitut an abas zo khenna di bèlt von paing

[Cimbro] 'Z izta drà zo machase verte di stadjong 2025 von Muséo Lusérn, boda hatt geopfart in laüt boda soin zuargànt auzlegom vor khurtza zait, didaktik labör, ettlane mittarbatn pitt àndre museean, tagung übar stòrdja un bizzschaft pitt ekspèrte un no, fotografege prodjèkte vor di laüt von lânt. Zo vaira ditza raichez djar dar Muséo Lusérn hatt gearn auzolega an vraità atz 31 von bimmat di achte abas in di saal von Kulturinstitut an trèff boda hatt azpe titl “Bache übar di qualitét von ekosistème. Di Citizen Science azpe strumént drauzoschauga un zo schütza di impolinatör insèkte”, trèff boda bart soin gehaltet vodar zoologa von MUSE Vittoria Zucchelli.

Dar tagung bart soin an okasiong zo vorstiana un zo khenna pezzar di bèlt von paing un zo übarlega aftaz sèll boda iz auzkhent von prodjèkt vürgevüart von MUSE gehozt ACT4BEES boda hatt draugeschauget afte qualitét vodar umbèlt, afte biodiversitét von Apodei Anthophilia un geschètzt di habitat boda mang gian guat vor di paing zo vüatrase un zo nèsta in di statt vo Tria.

“Di paing, pittnàndar pitt àndre impolinatör insèkte – hatta khött di Zucchelli – hãm an ruòl boda mage soin genump vo niamat àndarst, saiz zo halta di biodiversitét, saiz vor di lântbichschaft. Bia 'z stianda di paing un biavl da soin, zoaget garade di gesunthait von ekosistème: boda di paing stian garècht, di natür steat garècht. In dise lestin djardar dise bichtege insèkte soin khent starch gestört, soi habitat iz khent hërta khlümmanar, dar tozze boda khint genütz vor di lântbichschaft un dar klimabèkslom laise laise machanse schiar auzkraparn alle.

Zo khempfa kontra disarn krise, di Citizen Science (di bizzschaft boda nemmen toal di pürgar o) iz furse ummadar von pestn struménnt bodada soin, durch prodjèkte zo halta draugeschauget, app garade vor ditza un a groaza nèt看 vo fraiböllege, iz möglich aunemmen an hauf bichtege date übar dise insèkte, baispil bo da vennense un biavl da

soin, saiz di sèlln huamesch, saiz di billn, dise informatziongen pittnàndar pittnar bizzaschaftege nàsüach, gem zuar zo vorstiana bahémme di riskie bodada soin un asó auleng garadege stratedjìan zo schützase”.

Dena di Zucchelli hatt no khött darzuar: “Innvången di laüt zo schütza di impolinatör insèkte, billz nèt lai muanen khennen mearare bizzschaftege sachandarn, ma machan khennen in laüt bia bichte 'z iz haltn da kunt di umbèlt un baz un biavl alle biar mang tüan zo retta in planét.

Übarsetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene

(eng)